

D ů v o d y:

Prisvědčiti nelze rekursnímu soudu, že tu je na místě aspoň exekuce podle § 331 ex. ř. zabavením držebních a užívacích práv, která předpokládá předem zabavení, povolené a provedené dle předpisu tam daného. Nejdříve však nutno zabývatí se hledisky jeho se stanoviska vnucené správy nemovitosti samé. Povoliti exekuci dle obdoby §u 102 ex. ř., jak stížnost si přeje, ovšem nelze, protože případ, kde nemovitost v knihách zapsána není, jest podstatně jiný, než když v knihách zapsána je, pročez zákon obojí také zvláště upravuje. Zde by mohla býti žádána jen vnucená správa dle § 98 až 101 ex. ř., ale musilo by se předsejítí dle § 101 ex. ř., protože, dokud strana povinná není za vlastníci nemovitosti, na niž exekuce se vede, knihovně zapsána, je vnucená správa na ni dle stavu veřejné knihy neproveditelná. V tom tedy s rekursním soudem souhlasiti nelze, že o exekuci dle § 98 ex. ř. vůbec jíti nemůže, neboť § 101 ex. ř. nařizuje, by dle povahy závady buď exekuce byla zastavena nebo lhůta k odstranění její vymáhající straně určena, i musilo by se tedy teprve uvažovati, co z toho bylo by vzhledem k povaze případu na místě. A ovšem nelze popřítí, že návrh exekucní zní prostě na povolení vnucené správy nemovitosti, než exekuce ta nemůže býti vůbec povolena z důvodů jiných, totiž z důvodu práva veřejného, protože jde, jak sám návrh praví, o nemovitost straně povinné Státním pozemkovým úřadem v řízení přidělovém přidělenou, a na otázku §u 101 ex. ř. to vůbec nedojde, protože jde o závalu, bránící již povolení exekuce, již dbáti náleží již povolujícímu soudu. Dlužno totiž přihlížeti k §u 23 přiděl. zák., jenž ukládá Státnímu pozemkovému úřadu povinnost při přidělu a tudíž v přidělovací listině určití omezení, jimž právo přidělce má býti podrobno, a jichž je třeba, by zabezpečeno bylo, že přidělená půda nebude odcizena účelům, jež přiděl sleduje (t. j. agrárně-reformním) a by omezení ta, hodí-li se k tomu, dal knihovně vyznačiti. Poněvadž se neví, jaká to omezení budou a nelze jim povolením exekuce předbíhati, není možno exekuci na nemovitosti ty povoliti, leda se svolením Státního pozemkového úřadu, jemuž posouditi sluší, nebude-li exekuce odporovati obmýšleným obmezením, jež mohou záležeti také v tom, že bude nabyvatelce zakázáno do určité doby nemovitost nejen zciziti, nýbrž i zatížití, leda že by šlo o dosažení dlouhodobého úvěru dle úvěrového zákona. Z těch důvodů nelze však také dopustiti exekuci zabavením držebních a užívacích práv povinné strany dle § 331 ex. ř., neboť i to jsou práva nabytá přidělem a jde i tu o tutéž závalu a tutéž zásadu. Ostatně by tu účinky mohly býti ještě horší, než při exekuci vnucenou správou, neboť při exekuci dle § 331 ex. ř. jest přípustno i zpeněžení prodejem (§ 332 ex. ř.), ne pouze vnucenou správou (§ 334 ex. ř.).

Čís. 6360.

Pojišťovací smlouva.

Bylo-li podle pojišťovacích podmínek vozidlo pojištěno proti škodě, která byla způsobena ne úmyslně přivoděným úrazem, nevztahuje se po-

jištění na škodu, která nastala nikoliv jako přímý následek úrazu, nýbrž pouze prostředech, sice u příležitosti úrazu, avšak z jiné příčiny s vlastním úrazem nesouvisející (zanedbáním povinnosti řidičovy po úrazu).

(Rozh. ze dne 12. října 1926, Rv I 424/26.)

Žalobcův šofér probořil se s nákladním automobilem do prohlubně na silnici, čímž byl vůz poškozen, snažil se dostat se z prohlubně přepnutím na vyšší rychlost, ale tím, jak motor silně pracoval, vznikla další škoda na vozu. Žalobní nárok proti pojišťovně uznal procesní soud první stolice důvodem po právu, pokud nastalo poškození pádem do prohlubně, neuznal ho však po právu, pokud nastala škoda ze šoférova úsilí dostat se z prohlubně. Odvolací soud k žalobcovu odvolání napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Nesprávné právní posouzení věci spatřuje odvolatel v tom, že soud první stolice dospěl k závěru, že poškození, způsobené nesprávnou manipulací s vozem, nespadá pod pojištění. Náhledu odvolatelovu nelze přisvědčiti. Aby poškození vozidla, o kteréž v tomto případě jde, kryto bylo pojistkou, jest podle § 1 pojišťovacích podmínek potřebí, by škoda způsobena byla ne úmyslně přivoděným úrazem, t. j. vnější násilnou příčinou, ať byl způsoben úraz takový opomenutím řidiče silostroje, ať selháním nebo vadami v činnosti silostroje, které při dostatečné péči nebyly znatelné, nebo sesutím půdy, mostu nebo silnice nebo jinakými ze zevnějšku působícími událostmi. Z tohoto ustanovení § 1 podmínek pojišťovacích plyne, že mezi škodou na vozidle a zevnější násilnou příčinou musí býti příčinná souvislost tak, že jen tenkrát nastává případ pojistkou krytý, když škoda vznikla bezprostředně jako přímý následek úrazu a pouze v důsledku jeho. Nejsou tedy pojistkou kryty případy, které snad nastaly prostředech, po případě u příležitosti nějaké vnější násilné příčiny, když škoda vznikla nikoliv následkem vnější násilné příčiny, nýbrž z jiné příčiny, s vlastním úrazem nesouvisející. V souzeném případě jest zjištěno, že následkem proboření se automobilu zadním pravým kolem do silnice do hloubky nejméně 30 cm způsobena byla škoda zničením hruškového kola s jeho kuličkovým ložiskem, s přelomením vřetena napínače řetězů a poškozením jeho bronzových rour, kdežto ostatní poškození nastala teprve pokusy, dostat vůz z probořeného místa a že poškození toto nemohlo nastati za žádných okolností probořením se zadního kola vozidla. Poškození posléz uvedená nejsou tedy v příčinné souvislosti s úrazem a vznikla jediné nesprávnou manipulací s vozem se strany šoféra. V tomto případě nelze tvrditi, že případ pojištění nastal. Když první soud uznal, že nárok na náhradu škody způsobené poškozením rychlostní skříňky a soukolí s kuličkovými ložisky a vidlicemi pro přesunování rychlosti, jež jsou umístěny uvnitř této skříňky, jakož i příslušných nutných demontážních a montážních prací k odstranění těchto závad co do důvodu není po právu, učinil tak právem, posoudiv tím věc po stránce právní správně.

Nejvyšší soud nevyhověl žalobcovu odvolání.

D ů v o d y:

Po stránce právní shledává dovolací soud správným názor odvolacího soudu, že podle § 1 pojišťovacích podmínek musí býti příčinná souvislost mezi zevnější násilnou příčinou a škodou na vozidle a že pojistkou, t. j. pojišťovacími podmínkami, všeobecnými i zvláštními, nejsou kryty případy poškození vozidla, které nastaly u příležitosti vnější násilné příčiny, nejsou však následkem této vnější násilné příčiny, nýbrž následkem jiné příčiny, s vlastním úrazem nesouvisející. Vývody dovolání nejsou způsobilé, by seslabily nebo vyvrátily správnost důvodů napadeného rozsudku. Mínění dovolatelovu, že pojistkou kryta jsou všechna poškození vozidla při úrazu vnější násilnou příčinou, ať souvisejí s úrazem bezprostředně nebo jen prostředně, nelze přisvědčiti, poněvadž to ani z ustanovení § 1 pojišťovacích podmínek, ani z ustanovení podmínek zvláštních nelze vyčísti a výklad, který dovolatel těmto ustanovením dává, jejich doslovu neodpovídá a je příliš širokým. Zanedbání povinnosti řidiče silostroje nemá na povinnost žalované pojišťovny k náhradě škody vlivu jen tehdy, když přivedilo zevní násilnou příčinu, z níž škoda nastala, nebo když ji aspoň spoluzavinilo. Zanedbání povinnosti řidičovy po úrazu a z toho povstala škoda nespadá pod případ poškození pojištěním krytý, poněvadž toto zavinění řidičovo nepřivedilo působení zevní násilné příčiny, nýbrž samo zavinilo škodu na vozu po úrazu, tedy po působení zevní násilné příčiny vzniklou. Správnost úsudku, že na tyto řidičem zaviněné škody ani zvláštní podmínky v pojistce uvedené se nevztahují, vysvítá z toho, že zvláštní ustanovení mluví o nepřístojné obsluze nebo použití automobilu třetími cizími osobami, ale řidiče automobilu jako zaměstnance vlastníka automobilu nelze považovati za třetí cizí osobu ve smyslu těchto zvláštních podmínek pojišťovacích. Přepnutí rychlosti motoru řidičem po zaboření auta do dlažby silnice, tedy po působení vnější násilné příčiny — za tím účelem, by auto z proboření ven se dostalo, způsobilo dle skutkových zjištění nižších soudů, že nastaly na autu žalobcově škody, které nebyly v příčinné souvislosti se zabořením auta do dlažby. Když tomu tak, není ohledně těchto škod příčinné souvislosti s úrazem zaviněným násilnou zevní příčinou a proto správným jest úsudek soudu odvolacího, že za tyto škody žalovaná neručí.

Čís. 6361.

Právní význam §u 2 zákona ze dne 23. května 1883, čís. 82 ř. zák. Zaslání odevzdávajícího výroku pozůstalostního soudu na Slovensku a Podkarpatské Rusi soudu v historických zemích jako soudu knihovnímu jest »dožádáním za výkon« ve smyslu §u 177 nesp. říz. a posledního odstavce §u 2 zákona ze dne 23. května 1883, čís. 82 ř. zák.

(Rozh. ze dne 12. října 1926, Nd I 384/26.)